

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del):

Številka: 007-386/2015/
Ljubljana, dne 3. junija 2015
EVA 2015-1611-0066
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini – predlog za obravnavo – NUJNI POSTOPEK
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
S K L E P
»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini in ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.«
mag. Darko KRAŠOVEC generalni sekretar
Priloga:
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini
-
Sklep prejmejo:
- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
V skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB1 in 105/10, 80/13) vlada predlaga obravnavo predloga zakona po nujnem postopku, ker bi v primeru kasnejšega sprejetja predloga zakona lahko nastale težko popravljive posledice za davčne zavezanca, ki bodo že v letu 2015 prejeli plačila v novi finančni perspektivi skupne kmetijske politike EU od 2015 do 2020, saj veljavni Zakon o dohodnini ni usklajen z novimi predpisi na področju kmetijstva, ki se uporabljajo že v letu 2015, posledično pa bi nastale težko popravljive posledice tudi za državo zaradi velike verjetnosti odgovornosti države za neutemeljeno neustrezno davčno obravnavo teh plačil. Nadalje vlada predlaga obravnavo predloga zakona po nujnem postopku tudi

zaradi nujne uskladitve z zakonodajo EU, zlasti z določbami o prostem gibanju oseb in delavcev ter pravici do ustanavljanja, in sicer zaradi diskriminatornega obdavčenja dobička iz kapitala od prodaje glavnega prebivališča ter zaradi neobstoja posebne osebne olajšave za rezidente držav članic EU in EGP s statusom dijaka ali študenta, ki glavni del obdavčljivega dohodka dosežejo v Sloveniji. Pri slednjem z uskladitvijo z zakonodajo EU Slovenija že zamuja (Slovenija se je zavezala, da bo neskladnost, na katero je opozorila Evropska komisija, odpravljena najpozneje do konca leta 2014), kar lahko povzroči težko popravljive posledice za državo, če se bodo proti Sloveniji začeli nadaljnji postopki za odpravo neskladnosti.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Irena Popovič, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance,
- Jožica Kastelic, vodja Sektorja za sistem obdavčitve dohodkov in premoženja, Ministrstvo za finance

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Dušan Mramor, minister za finance,
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Bojan Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Irena Popovič, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance,
- Jožica Kastelic, vodja Sektorja za sistem obdavčitve dohodkov in premoženja, Ministrstvo za finance,
- mag. Neva Žibrik, sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Edina Ključanin, podsekretarka, Ministrstvo za finance,
- Lucija Perko Vovk, podsekretarka, Ministrstvo za finance

5. Kratek povzetek gradiva:

Navedeni predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini uvaja spremembe, ki so potrebne zaradi uskladitev določb zakona z novimi predpisi s področja kmetijstva in z zakonodajo EU, zlasti z določbami o prostem gibanju oseb in delavcev ter pravico do ustanavljanja, in sicer zaradi diskriminatornega obdavčenja dobička iz kapitala od prodaje glavnega prebivališča ter zaradi neobstoja posebne osebne olajšave za rezidente držav članic EU in EGP s statusom dijaka ali študenta, ki glavni del obdavčljivega dohodka dosežejo v Sloveniji. Poleg tega se nekatere določbe, ki urejajo oprostitev za nekatere vrste dohodkov, povezane z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, usklajujejo s predpisi o kmetijstvu.

Predlog ZDoh-2P vsebuje naslednje spremembe in dopolnitve:

1. v 26. členu, ki ureja oprostitev za nekatere vrste dohodkov, kadar so doseženi v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, katere dohodek je obdavčen na podlagi pavšalne davčne osnove, se 1. in 2. točka usklajujeta s predpisi o kmetijstvu tako, da se jasneje določijo pravila za oprostitev dohodkov, doseženih v okviru strojnih skupnosti, ter uskladi terminologija oprostitev za plačila, namenjena pokrivanju dodatnih stroškov ob izvajanju nadstandardnih kmetijskih praks, s terminologijo iz novih pravnih podlag za izplačevanje teh plačil v novi finančni perspektivi skupne kmetijske politike od 2015 do 2020, med oprostitev pa se uvrstijo nekatera na novo določena plačila, ki imajo enako naravo kakor do zdaj oproščena; s spremembo 3. točke 26. člena se ohranja oprostitev dohodnine za vse investicijske podpore, vezane na osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, katere dohodek je obdavčen na podlagi katastrskega dohodka, odpravlja pa se oprostitev za te dohodke za kmetijsko in gozdarsko dejavnost, za katero se davčna osnova ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, saj taka dejavnost skladno z veljavno ureditvijo določanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov po novem lahko prihodek od investicijskih podpor časovno razmeji in tako prihodke realneje

razporedi na leta uporabe posamezne investicije; v druge določbe se le vnaša redakcijsko uskladitev z novim napovednim stavkom 26. člena;

2. drugi odstavek 49. člena se preoblikuje tako, da se za vse vrste prehodov med posameznimi načini ugotavljanja davčne osnove - prehoda s pavšalne obdavčitve dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi katastrskega dohodka na sistem ugotavljanja dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih stroškov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pa tudi prehodov drugih dejavnosti med sistemoma dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ter dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov - ureja enotno davčno pravilo, po katerem se morajo prihodki in odhodki upoštevati tako, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.
3. dopolnjuje se 96. člen ZDoh-2, ki določa oprostitev dohodnine od dobička iz kapitala, in sicer tako, da se doda nov četrti odstavek, po katerem se v čas prijavljenega stalnega prebivališča iz 2. točke drugega odstavka 96. člena pri državljanu države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, šteje tudi čas prijavljenega začasnega prebivališča v stanovanju ali stanovanjski hiši;
4. spreminja se 116. člen ZDoh-2 z določitvijo olajšave za rezidente držav članic EU in EGP, ki najmanj 90 % aktivnega dohodka dosegajo v Sloveniji, in sicer tako, da se med navedene olajšave uvrsti tudi posebna osebna olajšava, določena v skladu s tretjim odstavkom 113. člena ZDoh-2 za dohodke od študentskega dela.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Spremembe bodo imele na prihodke državnega proračuna učinek, ki je nižji od 40.000 EUR.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
---	-------

Predlog je bil dne 26. 5. 2015 predstavljen Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, ki se je s predlogom spremembe 26. člena ZDoh-2 v načelu strinjala. Gradivo ni bilo objavljeno na spletni strani predlagatelja zato, ker ostale vsebine niso take narave, ki bi zadevale širšo, drugo javnost, ter zato ker je skupina 5000 volivk in volivcev (na pobudo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije) vložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini v Državni zbor RS po skrajšanem postopku z delno enako vsebino in je nujno potrebno urediti tudi določene druge vsebine (uskladitve z zakonodajo EU), kar zahteva vložitev predmetnega zakona v zakonodajni postopek v najkrajšem možnem času po nujnem postopku.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**mag. Mateja Vraničar
državna sekretarka**

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI****I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je določena z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14 in 23/15; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2). Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je področje, ki zahteva sprotno spremljanje tako zaradi ciljev, ki se jih na splošno želi doseči z davčno politiko, kot zaradi odprtih problemov, ki nastajajo pri izvajanju zakona in so tudi posledica spremenjenih razmer. Namen predlagane novele Zakona o dohodnini je uskladiti zakon z novimi predpisi na področju kmetijstva in z zakonodajo EU, zlasti z določbami o prostem gibanju oseb in delavcev ter pravici do ustanavljanja, in sicer zaradi diskriminatornega obdavčenja dobička iz kapitala od prodaje glavnega prebivališča ter zaradi neobstoja posebne osebne olajšave za rezidente držav članic EU in EGP s statusom dijaka ali študenta, ki glavni del obdavčljivega dohodka dosežejo v Sloveniji.

1. V veljavnem 26. členu ZDoh-2 so določene oprostitev za nekatere vrste dohodkov, prejete v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, za katero se davčna osnova ugotavlja na podlagi pavšalne ocene dohodka. Pri pavšalno ocenjenem dohodku namreč zavezanci poleg stroškov in prihodkov, ki se upoštevajo v izračunu katastrskega dohodka in upoštevajo povprečno raven standardne pridelave v Sloveniji, ne morejo uveljaviti morebitnih dodatnih stroškov ali morebitnega izpada prihodka zaradi višje sile. Omenjeni člen zato omogoča, da se dohodnine oprostijo dohodki, ki so posredno že zajeti v izračun katastrskega dohodka (taki so na primer dohodki od opravljanja storitev v okviru strojnih krožkov) ali so namenjeni pokrivanju višjih stroškov pridelave (na primer plačila za izvajanje nadstandardnih okolju prijaznejših tehnologij, plačila za vodenje FADN knjigovodstva itd.) ali izpadom prihodka (na primer zaradi naravnih nesreč), ki jih ob pavšalni davčni osnovi ni mogoče uveljaviti.

Z zdaj veljavnimi določbami se določa oprostitev dohodnine za določen obseg dohodkov od opravljanja storitev s kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov, za plačila za nadomestitev višjih stroškov zaradi izvajanja nadstandardnih načinov pridelave (ekološka pridelava, pridelava v težjih pridelovalnih razmerah itd.), plačila za podporo vlaganjem, plačila za nadomestitev izpada dohodka iz naslova zavarovanja ali državnih pomoči ob naravnih nesrečah in plačila za nadomestitev stroškov za vodenje knjigovodstva FADN. Poleg tega so s 26. členom oproščeni dohodnine tudi dohodki kmečkih gospodinjstev, ki imajo v uporabi kmetijska in gozdna zemljišča, vendar njihov pavšalno ocenjen dohodek ne presega letnega zneska 200 evrov. Oprostitev velja tudi za dohodke od 40 čebeljih panjev na kmečko gospodinjstvo, kar je po zdaj veljavni oceni pavšalnega dohodka na čebelji panj, ki je s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka določena na 17 evrov na panj, dodatna oprostitev za čebelarje v višini 680 evrov dohodka.

Večina uveljavljenih oprostitev izhaja iz načina ugotavljanja pavšalnega dohodka in je smiselno, da se ohranijo. Vendar jih je treba uskladiti s spremembami v predpisih, ki urejajo kmetijstvo, in sicer z novo opredelitvijo strojnega krožka v Zakonu o kmetijstvu, zaradi česar se spreminja 1. točka 26. člena ZDoh-2, ter z novo terminologijo kmetijskih subvencij, ki se uveljavljajo za obdobje 2015 - 2020, zaradi česar se spreminja 2. točka 26. člena. Poleg tega je treba pravico do oprostitve za investicijske podpore za kmetijsko in gozdarsko dejavnost uskladiti s spremembami v sistemu dohodnine, ki so zavezancem, ki dohodke ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, s prehodom na fakturirano realizacijo omogočile njihovo časovno razmejevanje in s tem realno

določanje glede na obdobje uporabe posamezne investicije. Taki zavezanci zato oprostitve, kot jo zdaj določa zanje 3. točka 26. člena zakona, ne potrebujejo več. Druge točke 26. člena se le redakcijsko usklajujejo z jasnejšo opredelitvijo uvodnega stavka k temu členu.

2. Drugi odstavek 49. člena ZDoh-2 ureja davčno pravilo, ki onemogoča dvakratno upoštevanje ali neupoštevanje prihodkov in odhodkov pri prehodih med različnimi sistemi določanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti (ugotavljanje na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, ugotavljanje na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pavšalno določanje davčne osnove). Določba je bila v zakon vnesena zaradi urejanja tega pravila ob prehodu zavezancev, ki ugotavljajo dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, z ureditve z upoštevanjem plačane realizacije na ureditev na podlagi zaračunane realizacije ter za prehod s sistema upoštevanja normiranih odhodkov na sistem upoštevanja dejanskih odhodkov. Z letom 2014 se je uveljavila tudi obveznost prehoda večjih kmetij (kmečkih gospodinjstev) s sistema pavšalnega določanja davčne osnove (na podlagi katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj), na enega od sistemov ugotavljanja dohodka skladno z računovodskimi standardi. Ob tem se je pojavil problem časovnega zamika prejema nekaterih prihodkov, ki se ga je reševalo s smiselno uporabo določbe drugega odstavka 49. člena ZDoh-2. To določbo je zato primerno zapisati splošneje in tako omogočiti uporabo navedenega davčnega načela v vseh podobnih primerih.

3. Evropska komisija je v decembru 2014 obvestila Slovenijo o svojih ugotovitvah glede neskladnosti njene domače zakonodaje (2. točke drugega odstavka 96. člena ZDoh-2 in 52. člena ZTuj-2) s pravom EU, zlasti s prostim gibanjem oseb (21. člen PDEU), prostim gibanjem delavcev (45. člen PDEU in 29. člen Sporazuma EGP) in s pravico do ustanavljanja (49. člen PDEU in 31. člen Sporazuma EGP). Ugotovila je, da je pogoj iz 2. točke drugega odstavka 96. člena ZDoh-2 glede prijavljenega stalnega prebivališča za najmanj tri leta v stanovanju ali stanovanjski hiši, ki ima največ dve stanovanji, s pripadajočim zemljiščem sicer objektivno, vendar državljanom drugih držav članic EU povzroča višjo davčno obremenitev, kar naj bi povzročalo posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva. Državljanji drugih držav članic EU so tako v slabšem položaju, saj lahko pogoj glede triletnega prijavljenega stalnega prebivališča izpolnijo po daljšem bivanju v Republiki Sloveniji (tj. najprej morajo začasno prebivati v Sloveniji nekaj let, da lahko pridobijo stalno prebivališče, nato pa še tri leta v svojem stalnem prebivališču), zaradi česar je ukrep omejitev prostega gibanja oseb in delavcev ter pravice do ustanavljanja.

V odgovoru Evropski komisiji smo se strinjali z njeno ugotovitvijo, in sicer bi navedeno po mnenju Slovenije lahko veljalo, kadar zavezanec, ki je državljan države članice EU ali EGP, ki ni Slovenija, izpolnjuje vse pogoje iz 2. točke drugega odstavka 96. člena ZDoh-2 za davčno oprostitvev – razen prijavljenega stalnega prebivališča, ker zaradi neizpolnjevanja pogoja obdobja zakonitega neprekinjenega prebivanja v Republiki Sloveniji iz 126. člena ZTuj-2 ni mogel pridobiti dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji – če je imel v stanovanju ali stanovanjski hiši prijavljeno začasno prebivališče. V odgovoru smo se zavezali, da bo neskladnost, na katero so opozorili, odpravljena ob naslednji spremembi ZDoh-2, za katero je po programu dela Vlade RS predvideno, da bo prvič predložena v vladno obravnavo na vladi 21. julija 2015; kot skrajni rok obravnave novele na vladi je predviden 30. julij 2015, kot skrajni rok sprejema novele pa 19. december 2015.

Po podatkih FURS je število zavezancev, pri katerih lahko pride do diskriminatorne obravnave pri obdavčevanju dobička iz kapitala od prodaje glavnega prebivališča, razmeroma majhno. V obdobju od 2013 do 2015 je bilo šest primerov zavezancev – tujcev, ki jim pri obdavčenju dobička iz kapitala od prodaje glavnega prebivališča ni bila priznana oprostitvev, ker niso izpolnjevali pogoja najmanj triletnega obdobja prijavljenega stalnega prebivališča.

4. Evropska komisija je v septembru 2013 opozorila na domnevno nezdržljivost nekaterih določb v slovenski davčni zakonodaji, in sicer zaradi neobstoja posebne osebne olajšave za nerezidente s statusom dijaka ali študenta, ki glavni del obdavčljivega dohodka dosežejo v Sloveniji, z zakonodajo EU, zlasti z določbami o prostem gibanju oseb in delavcev, ki je zajamčeno z 21. in 39. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in 28. členom Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (Sporazum EGP).

Evropska komisija ugotavlja, da je nerezident (rezident države članice EU), ki svoj dohodek v celoti ali skoraj izključno pridobiva v Sloveniji, v primerljivem položaju z rezidentom Slovenije in bi zato moral uživati enako ugodno davčno obravnavo kakor rezidenti, vendar pa v skladu s 116. členom ZDoh-2 ne more uveljavljati posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela, ki je določena v tretjem odstavku 113. člena ZDoh-2. Ugotovili so, da taka osebna olajšava odraža upoštevanje osebnih razmer posameznika in bi jo Slovenija morala upoštevati, če oseba pridobi ves ali skoraj ves dohodek na njenem ozemlju in po njihovem mnenju neobstoj navedene davčne olajšave za zavezanca nerezidente s statusom dijaka ali študenta, ki pridobivajo ves ali skoraj ves dohodek v Sloveniji, zanje pomeni višje davčno breme in vodi v posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva.

V odgovoru Evropski komisiji smo se strinjali z ugotovitvijo, upošteva razlago PDEU, kot jo daje Sodišče Evropske unije, da je nerezident (rezident države članice EU), ki svoj dohodek v celoti ali izključno pridobiva v Sloveniji, v primerljivem položaju z rezidentom Slovenije in bi zato moral uživati enako ugodno davčno obravnavo kakor rezidenti. Pri tem smo ocenili, da je število teh zavezancev, ki bi bili lahko obravnavani diskriminatorno, razmeroma majhno. V odgovoru smo se zavezali, da bo neskladnost, na katero so opozorili, odpravljena ob naslednji spremembi ZDoh-2, in sicer najpozneje do konca leta 2014.

Po podatkih FURS je bilo v letu 2012 450 nerezidentov, ki so dosegli dohodke iz opravljanja študentskega dela in niso bili upravičeni do uveljavljanja posebne študentske olajšave ter so dosegli okoli 700 tisoč evrov dohodka. Njihov dohodek je v povprečju znašal okoli 1.550 evrov na zavezanca. Odločbo o odmeri dohodnine je prejelo le 31 davčnih zavezancev - nerezidentov, ki so imeli dohodke iz opravljanja študentskega dela in niso bili upravičeni do posebne olajšave za dohodke od študentskega dela v tem letu. Njihov povprečni znesek na zavezanca je bil nekoliko višji in je znašal okoli 2.900 €.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilja predloga zakona sta uskladiti določbe s spremembami predpisov, vezanih na kmetijsko in gozdarsko dejavnost, ter uskladitev zakona s pravom EU.

2.2 Načela

Načela tega zakona v splošnem ne odstopajo od temeljnih načel veljavnega zakona. V predlogu zakona se tako izhaja iz načela splošne davčne obveznosti, načela obdavčitve svetovnega dohodka, enake oziroma primerljive davčne obravnave davčnih zavezancev v enakem oziroma primerljivem položaju in sposobnosti za plačilo davka.

2.3 Poglavitne rešitve

V predlogu zakona so predlagane:

- spremembe in dopolnitve v 26. členu ZDoh-2, ki določa oprostitve za dohodke v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, katere dohodek je obdavčen na podlagi pavšalne ocene, in sicer tako, da se jasneje zapiše dikcija uvodnega stavka ter spremenijo določbe 1., 2. in 3. točke, druge določbe pa le redakcijsko uskladijo z uvodnim stavkom;
- sprememba drugega odstavka 49. člena ZDoh-2, s katero se bolj splošno za vse mogoče primere prehoda med različnimi načini ugotavljanja dohodka uredi davčno pravilo, skladno s katerim se vsak prihodek in odhodek upošteva le enkrat;
- dopolnitev 96. člena ZDoh-2, ki določa oprostitvev dohodnine od dobička iz kapitala, in sicer tako, da se doda nov četrti odstavek, po katerem se v čas prijavljenega stalnega prebivališča

iz 2. točke drugega odstavka 96. člena pri državljanu države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, šteje tudi čas prijavljenega začasnega prebivališča v stanovanju ali stanovanjski hiši;

- sprememba 116. člena ZDoh-2 z določitvijo olajšave za rezidente držav članic EU in EGP, ki najmanj 90 % aktivnega dohodka dosežajo v Sloveniji, in sicer tako, da se med navedene olajšave uvrsti tudi posebna osebna olajšava, določena v skladu s tretjim odstavkom 113. člena ZDoh-2 za dohodke od študentskega dela.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe v 26. členu ne posegajo v vsebino oprostitev, zato ne bodo imele nikakršnih dodatnih učinkov na javnofinančne prihodke.

Ocenjuje se, da predlagana sprememba zakona, ki določa, da rezidenti držav članic EU in EGP, ki imajo status dijaka ali študenta in najmanj 90 % aktivnega dohodka dosežajo v Sloveniji, lahko uveljavljajo tudi posebno osebno olajšavo za dohodke od študentskega dela, ne bo imela bistvenih učinkov na javnofinančne prihodke.

Podobno se ocenjuje tudi za predlagano spremembo zakona, ki določa, da se v čas prijavljenega stalnega prebivališča iz 2. točke drugega odstavka 96. člena pri državljanu države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, šteje tudi čas prijavljenega začasnega prebivališča v stanovanju ali stanovanjski hiši.

Predlog zakona ne bo imel bistvenih posledic na prihodke državnega proračuna, kot tudi nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

S predlogom zakona se določene določbe zakona usklajujejo s pravom EU.

- Prikaz ureditev obdavčevanja dobička iz kapitala, doseženega z odsvojitvijo glavnega prebivališča¹

V Avstriji se dobički iz kapitala iz odsvojitve nepremičnin od 1. aprila 2012 obdavčujejo ne glede na obdobje imetništva, po proporcionalni stopnji 25% (pred tem je veljalo, da se obdavčujejo kot špekulativni dobički, če so doseženi v 10 letih po pridobitvi nepremičnine). Za nepremičnine, pridobljene pred 1. aprilom 2002, lahko veljajo nižje stopnje davka. Od 1. januarja 2013, davek odtegnejo in plačajo davčnemu organu notarji in odvetniki, prek katerih se izvajajo prenosi nepremičnin. Kapitalski dobički iz prodaje glavnega prebivališča ali stavb, ki jih je zgradil davčni zavezanec, so pod določenimi pogoji oproščeni davka. Na Češkem so dobički iz kapitala iz odsvojitve nepremičnin na splošno oproščeni davka, če je davčni zavezanec nepremičnino uporabljal kot glavno

¹ Vir: European Tax Handbook: IBFD; 2014, 1026 str.

prebivališče v zadnjih dveh letih pred prodajo. Če je tako nepremičnino uporabljal kot glavno prebivališče v krajšem obdobju, kot zadnji dve leti pred prodajo, velja oprostitev pod pogojem, da se dobički uporabijo za stanovanjske namene davčnega zavezanca. V Estoniji so davka oproščeni dobički iz kapitala iz prodaje nepremičnine, ki je bila prebivališče davčnega zavezanca pred prodajo (z omejitvijo na eno prodajo v dveletnem obdobju). Na Finskem so dobički iz odsvojitve bivališča oproščeni davka, če je bilo bivališče uporabljano kot stalno prebivališče davčnega zavezanca nepretrgano vsaj dve leti, ko je bilo v lasti zavezanca. V Franciji so kapitalski dobički iz prenosa glavnega prebivališča davčnega zavezanca oproščeni davka. Podobno so na Irskem davka oproščeni kapitalski dobički, ki jih doseže davčni zavezanec s prodajo svojega prebivališča (in pripadajoča ohišnica do 1 jutra (angl. acre)); obdavči pa se povečanje vrednosti zaradi opremljanja nepremičnine.

- Prikaz ureditev davčne obravnave dohodkov kmetijske in gozdarske dejavnosti fizičnih oseb v drugih pravnih sistemih

V pregled smo zajeli države, ki imajo podobno ureditev kakor Slovenija, to je, da kmetijsko in gozdarsko dejavnost fizičnih oseb obdavčujejo pavšalno. V Avstriji in Nemčiji večina kmetij plačuje dohodnino glede na davčno osnovo, določeno na podlagi vrednosti kmetije. V Nemčiji se v pri pavšalno določeni davčni osnovi šteje, da so dohodki iz dohodkovnih subvencij upoštevani v pavšalni oceni dohodka. V Avstriji so se z letom 2015 v davčno osnovo poleg pavšalne ocene dohodka začele všteti tudi vse vrste dohodkovnih subvencij brez razlikovanja, vendar se upošteva le 30 % dejanskih zneskov. Del kmetij, katerih pavšalno ocenjeni dohodek presega določeni prag, pa mora davčno osnovo ugotavljati z vodenjem knjig. Takih kmetij je v obeh državah okoli 20 %. V Italiji se dohodek za vse kmetije ugotavlja na podlagi katastrske vrednosti, torej pavšalno. K tako določeni davčni osnovi se dohodkovne subvencije ne prištevajo posebej.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel povečanih administrativnih posledic v postopkih oziroma v poslovanju davčnega organa.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlogom zakona se davčnim zavezancem ne nalagajo nove administrativne obveznosti.

Predlog zakona ne bo imel povečanih administrativnih posledic za obveznosti davčnih zavezancev do davčnega organa.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel dodatnega vpliva na socialni položaj zavezancev za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Predlog zakona bo vplival tudi na socialni položaj državljanov držav članic EU oziroma EGP, ki ni

Slovenija, saj bodo lažje uveljavljali oprostitev dohodnine od dobička iz kapitala, doseženega z odsvojitvijo glavnega prebivališča.

Predlog zakona bo vplival na socialni položaj rezidentov držav članic EU in EGP s statusom dijaka ali študenta, ki dosegajo dohodke od študentskega dela in pretežni del dohodka dosegajo v Sloveniji, saj se bo njihova davčna obveznost zaradi možnosti uveljavljanja posebne osebne olajšave od dohodka iz študentskega dela znižala.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način poskrbela tudi za obveščanje zavezancev o novostih v predlogu zakona.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance skladno s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Dušan Mramor, minister za finance,
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Bojan Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Irena Popovič, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance,
- Jožica Kastelic, vodja Sektorja za sistem obdavčitve dohodkov in premoženja, Ministrstvo za finance,
- mag. Neva Žibrik, sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Edina Ključanin, podsekretarka, Ministrstvo za finance,
- Lucija Perko Vovk, podsekretarka, Ministrstvo za finance.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14 in 23/15) se 26. člen spremeni tako, da se glasi:

»26. člen

(dohodki, povezani s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo)

Dohodnine se ne plača od dohodkov, pridobljenih v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, kot je določena v 69. členu tega zakona in katere dohodek se ugotavlja na podlagi 71. člena tega zakona, če gre za:

1. dohodke iz opravljanja kmetijskih in gozdarskih storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov, če jih pridobijo člani kmečkega gospodinjstva iz drugega odstavka 69. člena tega zakona v višini in pod pogoji, ki jih določi minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo;
2. dohodke, ki so izplačani za ukrepe kmetijske politike, vezane na izvajanje tehnologij, ki presegajo obvezne standarde in sicer:
 - podpore za sheme kakovosti za kmetijske pridelke, kot jih določa 16. člen (EU) št. 1305/2013,
 - kmetijsko-okoljska podnebna plačila, kot jih določa 28. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za ekološko kmetovanje, kot jih določa 29. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah, kot jih določa 30. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, kot jih določata 31. in 32. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za dobrobit živali, kot jih določa 33. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov, kot jih določa 34. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (t.i. plačilo za zeleno komponento), kot ga določa 43. člen Uredbe EU št. 1307/2013;
3. plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljena v zvezi z dolgoročnimi vlaganji;
4. izplačila na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju, ki se uporablja za opravljanje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;
5. denarno pomoč, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče ali odškodnino za škodo, ki jo povzročijo prostoživeče živali ali zavarovane prostoživeče živalske vrste, določeno v skladu s posebnimi predpisi;
6. dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se ne šteje kot dohodek iz te dejavnosti na kmečkem gospodinjstvu v skladu z drugim odstavkom 69. člena tega zakona;
7. plačilo za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network – FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;
8. dohodek kmečkega gospodinjstva od uporabe do 40 čebeljih panjev. Oprostitev se prizna tako, da se davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov čebelarstva zniža za delež, ugotovljen iz razmerja med številom oproščenih panjev in skupnim številom panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva.«.

2. člen

V 49. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Prihodki in odhodki se pri prehodih med različnimi načini ugotavljanja davčne osnove v skladu s tem zakonom upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.«.

3. člen

V 96. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) V čas prijavljenega stalnega prebivališča iz 2. točke drugega odstavka tega člena se pri državljanu države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, šteje tudi čas prijavljenega začasnega prebivališča v stanovanju ali stanovanjski hiši.«.

4. člen

V 116. členu se pred številom »113.« črta besedilo »prvem, drugem in četrtem odstavku«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

Za oprostitev dohodnine za dohodke, izplačane za ukrepe kmetijske politike, kot jih določa Uredba Sveta št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1) se upošteva 2. točka 26. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14 in 23/15).

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbi spremenjenega 26. in 116. člena zakona pa se uporabljata že pri odmeri dohodnine za leto 2015, razen za dohodke iz 3. točke spremenjenega 26. člena zakona in za dohodke iz prejšnjega člena tega zakona.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V veljavnem 26. členu ZDoh-2 so določene oprostitve za nekatere vrste dohodkov, prejete v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, za katero se davčna osnova ugotavlja na podlagi pavšalne ocene dohodka. Pri pavšalno ocenjenem dohodku namreč zavezanci poleg stroškov in prihodkov, ki se upoštevajo v izračunu katastrskega dohodka in upoštevajo povprečno raven standardne pridelave v Sloveniji, ne morejo uveljaviti morebitnih dodatnih stroškov ali morebitnega izpada prihodka zaradi višje sile. 26. člen zato omogoča, da se dohodnine oprostitjo dohodki, ki so posredno že zajeti v izračun katastrskega dohodka (taki so na primer dohodki od opravljanja storitev v okviru strojnih krožkov) ali so namenjeni pokrivanju višjih stroškov pridelave (plačila za izvajanje nadstandardnih, okolju prijaznejših tehnologij, plačila za vodenje knjigovodstva FADN itd.) ali izpadom prihodka (na primer zaradi naravnih nesreč), ki jih ob pavšalni davčni osnovi ni mogoče uveljaviti.

Zdaj veljavne določbe določajo oprostitve dohodnine za določen obseg dohodkov od opravljanja storitev s kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov, za plačila za nadomestitev višjih stroškov zaradi izvajanja nadstandardnih načinov pridelave (ekološka pridelava, pridelava v težjih pridelovalnih razmerah itd.), plačila za podporo investicijam, plačila za nadomestitev izpada dohodka iz naslova zavarovanja ali državnih pomoči ob naravnih nesrečah in plačila za nadomestitev stroškov za vodenje knjigovodstva FADN. Poleg tega so s 26. členom oproščeni dohodnine dohodki kmečkega gospodinjstva, ki imajo v uporabi kmetijska in gozdna zemljišča, vendar njihov pavšalno ocenjen dohodek ne presega letnega zneska 200 evrov. Oprostitve velja tudi za dohodke od 40 čebeljih panjev na kmečko gospodinjstvo, kar je po zdaj veljavni oceni pavšalnega dohodka na čebelji panj, ki je s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka določena na 17 evrov na panj, dodatna oprostitve za čebelarje v višini 680 evrov dohodka.

Večina uveljavljenih oprostitvev izhaja iz načina ugotavljanja pavšalnega dohodka (izračun katastrskega dohodka upošteva povprečne prihodke in povprečne stroške) in je smiselno, da se ohranijo. Zato se vsebina oprostitvev s predlaganimi spremembami ne spreminja, ampak se le jasneje določa in dikcijsko uskladi z novimi pravnimi podlagami EU, po katerih se ureja sistem podpor kmetijski in gozdarski dejavnosti v obdobju 2015 - 2020.

Uvodni stavek se preoblikuje tako, da je že iz napovedne določbe jasno, da se celotni člen oziroma z njim določene oprostitve nanašajo samo na osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, za katero se davčna osnova za dohodnino določa na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka, torej katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj. Oprostitve se torej nanašajo na osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, kot je določena v 69. členu ZDoh-2 in katere dohodek ugotavlja na podlagi 71. člena ZDoh-2.

S 1. točko 26. člena se ohranja oprostitvev za dohodke do določenega obsega iz opravljanja storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov. Določba se dikcijsko usklajuje z določbo 110. člena zakona, ki ureja kmetijstvo in ki po novem strojnih krožkov ne opredeljuje več kot medsosedske pomoči, ampak le kot obliko združevanja, preko katere kmetijska gospodarstva, kmetije in lastniki gozdov organizirano izvajajo storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. S tem se krog možnih uporabnikov teh storitev s članov strojnega krožka in bližnjih kmetijskih gospodarstev razširja na katerega koli uporabnika. Določba je podlaga za podzakonski predpis, ki podrobneje določa, do katerega obsega in kako se oprostitvev uveljavljata.

S spremembami v 2. točki se uskladijo nazivi zdaj veljavnih oprostitvev z nazivi enakovrstnih ukrepov, kot jih določajo novi predpisi skupne kmetijske politike EU in navaja nova pravna podlaga, ter dodajajo tri nove vrste plačil (podpore za sheme kakovosti za kmetijske pridelke, kot jih določa 16. člen (EU) št. 1305/2013, plačila za ekološko kmetovanje, kot jih določa 29. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013 in plačila za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (t.m. plačila

za zeleno komponento), kot jih določa 43. člen Uredbe EU št. 1307/2013), ki pa so po vsebini in namenu skladni s preostalimi oprostitvami v 2. točki.

S spremembo 3. točke se ohranja oprostitvev za plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljena v zvezi z dolgoročnimi vlaganji, kadar so pridobljena v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, katere dohodek se ugotavlja na podlagi katastrskega dohodka. Za izračun katastrskega dohodka se amortizacija za vsa osnovna sredstva zmanjša za povprečni delež investicijskih podpor, kar pomeni, da je dohodek iz tega naslova v izračunu katastrskega dohodka pavšalno že upoštevan, zato je primerno, da se investicijska podpora kot prihodek ne vključuje ponovno v davčno osnovo. S spremembo 3. točke pa se črta ta ugodnost za kmetijsko in gozdarsko dejavnost, za katero se davčna osnova ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. S spremembo sistema ugotavljanja dohodka na tej podlagi, s plačane na fakturirano realizacijo, se je zavezancem preko časovnega razmejevanja omogočilo realneje razporediti te prihodke čez obdobja dejanske uporabe posamezne investicije. Taki zavezanci zato oprostitve, kot jo zdaj določa zanje 3. točka 26. člena zakona, ne potrebujejo več.

Kot investicijske podpore se štejejo vse vrste subvencij, ki so namenjene kritju stroškov vlaganj v osnovna sredstva za namene opravljanja osnovne kmetijske dejavnosti. Tako naravo imajo vsi investicijski transferji pa tudi druge vrste subvencij, katerih namen je kritje stroškov investiranja kot na primer zagotovitev sadik za obnovo gozda, sredstev za kritje stroškov dela za izvedbo pogozdovanja ali na primer plačila za zagon dejavnosti za mlade kmete, ki so neposredno namenjena neki investiciji.

Z dopolnitvijo 5. točke se ureja, da se oprostitvev, ki se je do sedaj nanašala na denarno pomoč, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče, nanaša tudi na odškodnino za škodo, ki jo povzročijo prostoživeče živali ali zavarovane prostoživeče živalske vrste. Dopolnitev je smiselna, saj gre za podobno naravo dohodka, ki je v vseh upoštevanih primerih določen na podlagi posebnega predpisa.

Druge točke 26. člena se le redakcijsko usklajuje z jasnejšo dikcijo uvodnega stavka k temu členu.

K 2. členu

S spremembo drugega odstavka se bolj splošno in za vse vrste prehodov med različnimi načini določanja davčne osnove (za prehod s pavšalno določene davčne osnove, ki se sicer uporablja le za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, na način ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, pa tudi za prehod med ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov na način ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali obratno, z načina ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov na način ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ali celo nazaj na način ugotavljanja davčne osnove na pavšalni oceni dohodka) ureja pravilo, da se morajo ob prehodih prihodki in odhodki upoštevati na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

K 3. členu

Z novim četrtem odstavkom 96. člena Zakona o dohodnini se določa, da se državljanom države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, v čas prijavljenega stalnega prebivališča iz 2. točke drugega odstavka 96. člena zakona šteje tudi čas prijavljenega začasnega prebivališča v stanovanju ali stanovanjski hiši.

K 4. členu

S spremembo 116. člena ZDoh-2, ki določa olajšave za rezidente držav članic EU in EGP, če v Sloveniji dosegajo pretežni dela aktivnega dohodka, lahko ti rezidenti ob izpolnjevanju določenih pogojev uveljavljajo tudi posebno osebno olajšavo za dohodke od študentskega dela.

K 5. členu

Ureja se, da se za oprostitev dohodnine za dohodke, izplačane za ukrepe kmetijske politike, kot jih določa Uredba Sveta št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1), torej stara uredba, še upošteva 2. točka 26. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, [13/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [9/12](#) – odl. US, [24/12](#), [30/12](#), [40/12](#) – ZUJF, [75/12](#), [94/12](#), [52/13](#) – odl. US, [96/13](#), [29/14](#) – odl. US, [50/14](#) in [23/15](#)), torej stara določba 2. točke 26. člena, ki jo ta zakon sicer spreminja.

K 6. členu

S končno določbo je določeno, da začne zakon veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, pri čemer pa se določbi spremenjenega 26. in 116. člena uporabljata že pri odmeri dohodnine za leto 2015. Izjema od uporabe že za odmero dohodnine za leto 2015 pa je določena za dohodke iz 3. točke spremenjenega 26. člena zakona in za dohodke iz 5. člena tega zakona. Prvo navedena izjema pomeni, da se bo za odmero dohodnine za leto 2015 še lahko uveljavljala oprostitev dohodnine po 3. točki sedaj veljavnega 26. člena zakona, torej jo bodo lahko uveljavljali tudi zavezanci, ki v letu 2015 ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

26. člen

(dohodki, povezani s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo)

Dohodnine se ne plača od:

1. prejemkov iz medsosedske pomoči med kmetijskimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov, ki jih pridobijo člani kmečkega gospodinjstva iz drugega odstavka 69. člena tega zakona, ki se jim dohodek ugotavlja na podlagi 71. člena tega zakona, v višini in pod pogoji, ki jih določi minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo;
2. dohodkov v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti iz 69. člena tega zakona, izplačanih za ukrepe kmetijske politike, kot jih določa Uredba Sveta št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1698/2005/ES), in sicer za:
 - plačila zaradi naravno omejenih možnosti na gorskih območjih in plačila za druga območja z omejenimi možnostmi, kot jih določa 37. člen Uredbe 1698/2005/ES,
 - plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), kot jih določata 38. in 46. člen Uredbe 1698/2005/ES,
 - kmetijsko okoljska plačila, kot jih določa 39. člen Uredbe 1698/2005/ES,
 - plačila za dobro počutje živali, kot jih določa 40. člen Uredbe 1698/2005/ES,
 - plačila za neproizvodne naložbe, kot jih določa 41. člen Uredbe 1698/2005/ES, in
 - gozdarsko-okoljska plačila, kot jih določa 47. člen Uredbe 1698/2005/ES;
3. plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljenih v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, kot je določena v 69. členu tega zakona in v zvezi s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, za katero se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtim, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona;
4. izplačil na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona;
5. denarne pomoči, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče v skladu s posebnimi predpisi, v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona;
6. dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona, ki se ne šteje kot dohodek iz te dejavnosti na kmečkem gospodinjstvu, kot je določeno z drugim odstavkom 69. člena tega zakona;
7. plačil za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network – FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona;
8. dohodka kmečkega gospodinjstva od uporabe do 40 čebeljih panjev. Oprostitev se prizna tako, da se davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov čebelarstva zniža za delež, ugotovljen iz razmerja med številom oproščenih panjev in skupnim številom panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva.

49. člen

(upoštevanje prihodkov in odhodkov)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodke in odhodke ob njihovem nastanku, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Prihodki in odhodki se pri prehodih med ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ter ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih

odhodkov, upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

96. člen
(oprostitev)

(1) Dohodnine se ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi kapitala po 20 letih imetništva.

(2) Dohodnine se ne plača tudi od dobička iz kapitala, doseženega pri:

1. prvi odsvojitvi delnic ali deleža v kapitalu, pridobljenega v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij. Za prvo odsvojitve se šteje tudi prva odsvojitve podedovanih delnic ali deleža v kapitalu, ki jih je zapustnik pridobil v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij;

2. odsvojitvi stanovanja ali stanovanjske hiše - ki ima največ dve stanovanji, s pripadajočim zemljiščem - v katerem je imel zavezanec prijavljeno stalno prebivališče in ga je imel v lasti ter je tam dejansko bival vsaj zadnja tri leta pred odsvojitvijo; če je zavezanec stanovanje ali stanovanjsko hišo uporabljal v zvezi z opravljanjem dejavnosti ali ga je oddajal v najem, se za odsvojitve kapitala po tej točki ne šteje odsvojitve tistega dela stanovanja ali stanovanjske hiše, ki ga je zavezanec uporabljal v zvezi z opravljanjem dejavnosti (pod pogojem, da je stanovanje ali stanovanjska hiša oziroma njun del v poslovnih knjigah prikazano kot sredstvo za potrebe dejavnosti) ali ga je oddajal v najem;

3. odsvojitvi investicijskih kuponov, ki jih je imetnik pridobil z zamenjavo delnic pooblaščenice investicijske družbe, ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščenice investicijske družbe - v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščenice investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščenice investicijske družbe, v vzajemni sklad, ali v postopku obvezne oddelitve dela sredstev pooblaščenice investicijske družbe v vzajemni sklad, in sicer v roku in po predpisih, ki urejajo to področje - pod pogojem, da so bile te delnice pridobljene v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij;

4. odsvojitvi dolžniških vrednostnih papirjev;

5. odsvojitvi deleža, pridobljenega na podlagi naložb tveganega kapitala (naložb v obliki povečanja osnovnega kapitala družbe z vložki zavezanca ali ustanovitve gospodarske družbe) v družbi tveganega kapitala, ki je ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, če je imela ta družba status družbe tveganega kapitala skozi celotno obdobje imetništva takega deleža zavezanca; o tem ali gre za odsvojitve kapitala po tej točki, odloči davčni organ na podlagi priglasitve odsvojitve pri davčnem organu.

(3) Izguba, ki jo zavezanec doseže pri odsvojitvi kapitala iz prvega in drugega odstavka tega člena, ne zmanjšuje davčne osnove od dobička iz kapitala.

116. člen
(olajšave za rezidente držav članic EU oziroma EGP)

Fizična oseba, ki je rezident države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, in v Sloveniji dosega dohodke iz zaposlitve, dohodke iz dejavnosti, razen dohodkov iz dejavnosti, če se davčna osnova od teh dohodkov ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter druge dohodke, lahko uveljavlja olajšave, določene v 111., 112., prvem, drugem in četrtem odstavku 113., 114. in 117. člena tega zakona, če z dokazili dokaže, da znašajo navedeni dohodki, doseženi v Sloveniji, najmanj 90 % njenega celotnega obdavčljivega dohodka v davčnem letu, in če dokaže, da so v državi njenega rezidentstva dohodki, doseženi v Sloveniji, izvzeti iz obdavčitve ali so neobdavčeni.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

V skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB1 in 105/10, 80/13) vlada predlaga obravnavo predloga zakona po nujnem postopku, ker bi v primeru kasnejšega sprejetja predloga zakona lahko nastale težko popravljive posledice za davčne zavezance, ki bodo že v letu 2015 prejeli plačila v novi finančni perspektivi skupne kmetijske politike EU od 2015 do 2020, saj veljavni Zakon o dohodnini ni usklajen z novimi predpisi na področju kmetijstva, ki se uporabljajo že v letu 2015, posledično pa bi nastale težko popravljive posledice tudi za državo zaradi velike verjetnosti odgovornosti države za neutemeljeno neustrezno davčno obravnavo teh plačil. Nadalje vlada predlaga obravnavo predloga zakona po nujnem postopku tudi zaradi nujne uskladitve z zakonodajo EU, zlasti z določbami o prostem gibanju oseb in delavcev ter pravici do ustanavljanja, in sicer zaradi diskriminatornega obdavčenja dobička iz kapitala od prodaje glavnega prebivališča ter zaradi neobstoja posebne osebne olajšave za rezidente držav članic EU in EGP s statusom dijaka ali študenta, ki glavni del obdavčljivega dohodka dosežejo v Sloveniji. Pri slednjem z uskladitvijo z zakonodajo EU Slovenija že zamuja (Slovenija se je zavezala, da bo neskladnost, na katero je opozorila Evropska komisija, odpravljena najpozneje do konca leta 2014), kar lahko povzroči težko popravljive posledice za državo, če se bodo proti Sloveniji začeli nadaljnji postopki za odpravo neskladnosti.

VI. PRILOGE

/